

sérletet Einstein a relativitáselmélet egyik perdöntő próbájának tartotta.

Fizeau és Foucault nem a fénysebesség mérésével kezdte a fizikusi pályát (Fizeau valójában „a tudomány egyik utolsó nagy amatőre” volt). A dagerrotípiát – ki más – Arago mutatta be a Szépművészeti és a Tudományos Akadémia közös ülésén, 1839-ben. Hamarosan Fizeau és Foucault is megismerkedett a technikával. Mindkettőjüket felvillanyozta a találmány, de világos volt számukra, hogy a hosszú expozíciós idő csökkentése érdekében növelniük kell az érzékenységet. Ezért az eredeti módszer, az ezüstözött rézlemez jódgőzös kezelése helyett Fizeau brómos víz-

ből párolgó brómot használt, Foucault pedig számos ponton javította az eljárást. Ő már mikroszkópos felvételeket is készített biológiai mintákról. 1845-ben, 1/60 másodperces expozíciós idővel, Fizeau és Foucault fényképezte le először a Napot.

Silberer Vera

IRODALOM

J. B. Gough, Armand-Hippolyte-Louis Fizeau. Complete Dictionary of Scientific Biography, <http://www.encyclopedia.com> (letöltés: 2018. július 13.)

P. Lauginie, Bulletin of the Scientific Instrument Society (2015) 127, 22.

Nendtvich K., Az életműtlen műipari vegytannak alapismeretei. Mesteremberek, iparúzők, mindennemű vegyészek és tudomány kedvelők számára. Hartleben, Pest, 1844. (<https://books.google.hu>)

Fagyí Toulouse-Lautrecket

Pozsony (Bratislava) belvárosának szélén van egy fagyizó. Színes asztalok és székek, a székeken színes párnák, halk zene, fiatalos és egyben romantikus ez a hely. Ennek a fagyizóznak a megálmodója és tulajdonosa Szalai Barbara. Barbara magyar családban született, magyar óvodába járt, és otthon is magyarul beszélnek. Az alapiskolát és a gimnáziumot a híres Duna utcai épületben végezte, természetesen magyarul. Pozsonyban érettségizett. Utána Nagyszombatban (Trnava) szlovákul tanult kommunikáció- és médiatudományt. Ezt követően Olaszországban a fagyialtkészítést tanulta meg angol nyelven. Úgy tett, mint évszázadokkal ezelőtt a peregrinusok. Elment külhonba tanulni, és hazavitte a tudását. A Nagyszombati Egyetemen jogi és közgazdasági-üzleti tantárgyakat tanult, Olaszországban a szakmát tanulta ki tökéletesen. Mindezekhez hozzájön a magyar kreativitás. Így nyitotta meg első fagyialtozóját huszonnégy évesen. A fagyialtozó a világ második legjobbja lett (!), és Európában a legjobb. Mindig az Európa Top 13 közt van Barbara családi vállalkozásként működő fagyizója. Hitvallása az, hogy mindenki megtalálja az ízlésének megfelelő terméket. Erre bizonyíték a közel 150 féle fagyialt, beleértve a különlegességeket is. Aki Pozsonyban jár – ebben a szép koronázó városban –, nézzen be hozzá. Ha szerencsés a látogató, láthatja a világ talán legszebb séfkabátját Szalai Barbarán.

Az adatokon és a tényeken kívül érdemes mást is tudni Barbaráról, hogy kirajzolódjon egy szlovákiai magyar üzletasszony portréja. Néhány kérdést tettem fel Barbarának, amit ő szívesen megválaszolt.

Gyerekkorodban nagyon szeretted a fagyit?

Nem. Most jobban szeretem.

Mi az első iskolai emléked?

Rengeted új arc és a legjobb barátnőm mellettem.

Mit köszönhetsz a szüleidnek?

Mindent! Amivé lettem és még amilyen leszek... Mindenben ők formáltak. Megtanítottak az alázatra és a kemény munkára.

Arra, hogy az életben semmi sincs ingyen. És ami a legfontosabb: hogy mosollyal mindent könnyebben el lehet érni.

Mi a legdrágább, amit vásároltál?

Terhességi teszt – mert kisfiam született.

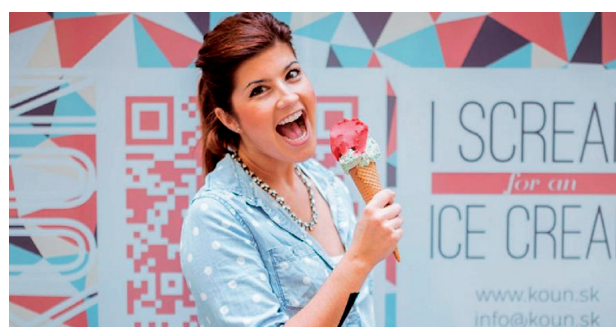
Mitől félsz a legjobban?

A pókoktól. Amúgy semmitől. Szeretem a kihívásokat.

Macska vagy kutya?

Kutya.

Milyen szuperhős-képességet szeretnél?

Mosolyt csinálni mindenki arcára.

Ha az időben visszautazhatnál, melyik korba mennél vissza?

16–17. század. De bármelyikben el tudom magam képzelni.

Öt nyelven beszélsz. Kedvenc könyved milyen nyelvű?

Mindegyik nyelvben megvan a kedvenc.

Kedvenc filmed van-e?

Van, sok. Egyiknek a címére sem emlékszem.

Mik a kedvenc fagyijaid?

Mangó és pisztácia.

Ha valakit meghívhatnál a történelemből egy fagyira, ki lenne az?

Toulouse-Lautrec. Imádom.

A kikapcsolódásodról mondanál valamit?

Egy jó könyv és egy pohár bor. Vagy egy hónapos nyaralás háttérrel. Vagy csak csend. Vagy sok barát, család.

A humorérzék fontos?

A legfontosabb.

Ha a legfontosabb, akkor egy vicc: A medve feldúlva megy az erdőben, találkozik a farkassal. Azt kérdezi a farkas: Te medve! Igaz, hogy van egy halállistád? És rajta vagyok? Az feleli a medve: Van halállistám, és rajta vagy. A farkas remegve kéri, hadd köszönjön el a családjától. Elköszön, a medve széttépi a farkast, és megy tovább. Találkozik a rókával. A róka megkérdezi: Te medve! Igaz, hogy van egy halállistád? És rajta vagyok? Azt feleli a medve: Van halállistám, és rajta vagy. A róka remegve kéri, hadd köszönjön el a családjától. Elköszön, a medve széttépi a rókát, és megy tovább. Találkozik a kisnyúlal. A kisnyúl azt kérdezi: Te medve! Igaz, hogy van egy halállistád? És rajta vagyok? Azt feleli a medve: Van halállistám, és rajta vagy. Azt kéri a kisnyúl: Te medve, nem húznál le a halállistádról? Azt mondja a medve: Jól van, lehúzlak!

Köszönöm a válaszokat. Jó egészséget kívánok a babának és anyukájának!

Ménes András